

Makro: İç ve dış talep koşulları imalat sanayiini zayıflatıyor

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI) kasımda 1,2 puan azalışla 47,2'ye geriledi ve Kasım 2022'den bu yana en düşük seviyeye indi. İmalat sanayi faaliyetindeki zayıflamada hem iç hem dış talep etkili oluyor. Talepteki düşüşe bağlı olarak firmaların üretimi, mal alım miktarları ve stokları geriliyor. İstihdamda da üretim ve talep görünümüne paralel olarak azalış gerçekleşiyor, ancak henüz ılımlı seviyede. Önümüzdeki dönemde yurt içi ve yurt dışı talebi sınırlamaya devam edecek unsurların varlığı nedeniyle imalat sanayii faaliyetinde zayıf seyrin bir süre daha devam etmesi olası. Sektörel verilere göre, ana metal, tekstilde endeks aylık bazda artmakla birlikte halen daralma bölgesinde bulunuyor. Giyim sektöründe ise belirgin yavaşlama görülüyor. İnşaat bağlantılı mineral madde sektöründe ise belirgin artış gözlemlendi.

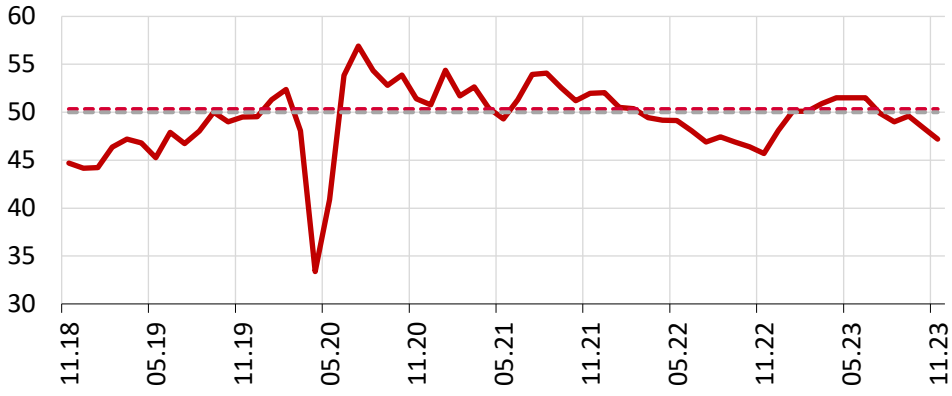
Anketin alt sorularına bakıldığında;

- **Üretim endeksi son beş aydır 50 eşik seviyesinin altında olup, aylık bazda son bir yılın en belirgin düşüşü görüldü.** Zayıflayan talep koşulları, jeopolitik gelişmeler ve hammadde teminindeki zorluklar bu gelişmede etkili oldu.
- **İç ve dış talepteki zayıflama devam etti.** Toplam siparişlerde bir önceki yıl kasım ayından bu yana en sert yavaşlama görüldü.
- **İstihdam son iki aydır azalıyor;** üretimdeki düşüş, istifalar ve emekliye ayrılanlar kaynaklı azalış gözlemlendi. Talep koşulları önümüzdeki dönemde istihdamın ana eğilimini belirleyecek unsur olarak değerlendiriliyor.
- **Enflasyonist baskılar sürüyor.** Girdi ve nihai ürün fiyatlarında artış oranları azalmakla birlikte seviye olarak halen yüksek. Bunda TL'deki değer kaybına bağlı olarak ham madde fiyatlarındaki artışın etkili olduğu belirtiliyor.

Sektörel bazda ise mevsimsellikten arındırılmış olarak;

- Manşet PMI endeksinde gıda sektörü 50 eşik değerinin üzerinde kalmaya devam etti. Mineral maddeler, makine ve metal ile taşıt sektörlerinde endeksler kasımda eşik seviye üzerinde gerçekleşti. Giyim sektörü seviye olarak en zayıf sektör oldu.
- **Üretim endeksinde** aylık bazda en belirgin düşüş giyim sektöründe görüldü. Sektörlerden mineral maddeler ve taşıt sektörlerinde ise aylık bazda yüksek artış gözlemlendi.
- **Yeni siparişlerde de** aylık bazda en sert düşüş giyim sektöründe gözlenirken, ağaç ve kağıt sektörü daha sınırlı azaldı. En belirgin artışlar mineral madde ve taşıt sektörlerinde.
- **İstihdam ise;** aylık bazda makine ve metal, giyim ve gıda sektörlerinde azaldı.
- **Girdi maliyetleri** gıda ve kimya sektörlerinde belirgin arttı.

Grafik 1. İmalat Sanayi PMI Endeksi*

* Kesikli kırmızı çizgi ilgili serinin 2006-2019 yılları ortalamasını, kesikli gri çizgi ise nötr (50) seviyesini göstermektedir

Bu rapor Akbank Ekonomik Araştırmalar tarafından hazırlanmıştır.

Ekonomik.arastirmalar@akbank.com

Çağrı Sarıkaya– Baş Ekonomist

Cagri.Sarikaya@akbank.com

Çağlar Yüncüler

Caglar.Yunculer@akbank.com

M. Sibel Yapıcı

Sibel.Yapici@akbank.com

Alp Nasır

Alp.Nasir@akbank.com

YASAL UYARI: Bu rapor ve yorumlardaki yazılar, bilgiler ve grafikler, ulaşılabilen ilk kaynaklardan iyi niyetle ve doğruluğu, geçerliliği, etkinliği velhasıl her ne şekil, suret ve nam altında olursa olsun herhangi bir karara dayanak oluşturması hususunda herhangi bir teminat, garanti oluşturmadan, yalnızca bilgi edinilmesi amacıyla derlenmiştir. İş bu raporlardaki yorumlardan; eksik bilgi ve/veya güncellenme gibi konularda ortaya çıkabilecek zararlardan Akbank TAŞ, Ak Yatırım AŞ ve çalışanları sorumlu değildir. Akbank TAŞ ve Ak Yatırım AŞ her an, hiçbir şekil ve surette ön ihbara ve/veya ihtara gerek kalmaksızın söz konusu bilgileri, tavsiyeleri değiştirebilir ve/veya ortadan kaldırabilir. Genel anlamda bilgi vermek amacıyla genel yatırım tavsiyesi niteliğinde hazırlanmış olan iş bu rapor ve yorumlar, kapsamlı bilgiler, tavsiyeler hiçbir şekil ve surette Akbank TAŞ ve Ak Yatırım AŞ'nin herhangi bir taahhüdünü içermediğinden, bu bilgilere istinaden her türlü özel ve/veya tüzel kişiler tarafından alınacak kararlar, varılacak sonuçlar, gerçekleştirilecek işlemler ve oluşabilecek her türlü riskler bizzat bu kişilere ait ve raci olacaktır. Bu nedenle, işbu rapor, yorum ve tavsiyelerde yer alan bilgilere dayanılarak özel ve/veya tüzel kişiler tarafından alınacak kararlar, varılacak sonuçlar, gerçekleştirilecek işlemler nedeniyle oluşabilecek her türlü maddi ve manevi zarar, kar mahrumiyeti, her ne nam altında olursa olsun ilgililer veya 3. kişilerin uğrayabileceği doğrudan ve/veya dolayısıyla oluşacak zarar ve ziyandan hiçbir şekil ve surette Akbank T.A.Ş., Ak Yatırım A.Ş ve çalışanları sorumlu olmayacak olup, ilgililer, uğranılan/uğranılacak zararlar nedeniyle hiçbir şekil ve surette her ne nam altında olursa olsun Akbank TAŞ, Ak Yatırım AŞ ve çalışanlarından herhangi bir tazminat talep etme hakkı bulunmadıklarını bilir ve kabul ederler. Bu rapor, yorum ve tavsiyelerde yer alan bilgiler "yatırım danışmanlığı" hizmeti ve/veya faaliyeti olmayıp, genel yatırım danışmanlığı faaliyeti kapsamındadır; yatırım danışmanlığı hizmeti almak isteyen kişi ve kurumların, iş bu hizmeti vermeye yetkili kurum ve kuruluşlarla temasa geçmesi ve bu hizmeti bir sözleşme karşılığında alması SPK mevzuatınca zorunludur. Yatırım danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşteri arasında imzalanacak yatırım danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Bu görüşler, genel yatırım danışmanlığı faaliyeti kapsamında genel olarak düzenlendiğinden, kişiye özel rapor, yorum ve tavsiyeler içermediğinden mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

